

C/2024/880

6.2.2024

Opinia Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego „Sprawozdanie Komisji – Sprawozdanie w sprawie polityki konkurencji za 2022 r.”

[COM(2023) 184 final]

(C/2024/880)

Sprawozdawca: **Paulo BARROS VALE**

Wniosek o konsultację	Komisja Europejska, 2.6.2023
Podstawa prawna	Artykuł 304 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej
Sekcja odpowiedzialna	Sekcja Jednolitego Rynku, Produkcji i Konsumpcji
Data przyjęcia przez sekcję	3.10.2023
Data przyjęcia na sesji plenarnej	25.10.2023
Sesja plenarna nr	582
Wynik głosowania (za/przeciw/wstrzymało się)	161/0/2

1. Wnioski i zalecenia

1.1. Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny (EKES) pozytywnie ocenia opublikowanie przez Komisję Europejską sprawozdania w sprawie polityki konkurencji za 2022 r., które zawiera kompleksowy i aktualny przegląd działań w dziedzinie konkurencji w Unii Europejskiej (UE). Sprawozdanie dowodzi nieustannego zaangażowania Komisji w promowanie uczciwej i sprawnej konkurencji z korzyścią dla konsumentów i przedsiębiorstw, demonstrując postępy zbieżne z ambitniejszą wizją, o którą EKES apelował w przeszłości.

1.2. EKES podkreśla, że Komisja, za pośrednictwem różnych dyrekcji generalnych odpowiedzialnych za tę dziedzinę, powinna rozszerzyć swoje działania w obszarze konkurencji na realia poza Unią Europejską, które na wiele sposobów wpływają na uczciwą i zdrową konkurencję odnośnie do przedsiębiorstw europejskich i przestrzegania przepisów, którym podlegają. Działania Komisji dotyczące subsydiów zagranicznych są pierwszym krokiem, który EKES przyjmuje z zadowoleniem, niemniej należy je rozszerzyć na inne obszary, by zapewnić równe szanse, biorąc pod uwagę obecne niekorzystne warunki, z jakimi borykają się przedsiębiorstwa europejskie w obliczu uwarunkowań międzynarodowych, których cechą jest to, że nie podlegają tym samym zasadom, przepisom, ochronie socjalnej, ochronie środowiska itp.

1.3. W ciągu ostatnich trzech lat Komisja wdrożyła tymczasowe ramy, aby umożliwić państwom członkowskim wspieranie przedsiębiorstw w kontekście pandemii koronawirusa i wojny w Ukrainie. Chociaż złagodziło to konsekwencje gospodarcze ponoszone przez przedsiębiorstwa z UE, doprowadziło również do zakłóceń konkurencji i negatywnego wpływu na wymianę handlową między państwami członkowskimi. Z analizy przeprowadzonej przez samą Komisję w sprawozdaniu dotyczącym polityki konkurencji za 2022 r. (s. 4) jasno wynika, że państwa członkowskie o większej zdolności fiskalnej mogły zapewnić większe wsparcie swoim przedsiębiorstwom krajowym w porównaniu z państwami członkowskimi o ograniczonych zasobach. Twierdzimy, że przedsiębiorstwa z siedzibą w państwach członkowskich o większej zdolności fiskalnej będą miały przewagę na rynku wewnętrznym nad innymi przedsiębiorstwami UE mającymi siedzibę w różnych państwach członkowskich. W związku z tym wzywamy Komisję do zajęcia się konsekwencjami tymczasowych ram i przywrócenia konkurencji przy jednoczesnym umożliwieniu znacznych inwestycji UE, zwłaszcza w transformację ekologiczną i cyfrową.

1.4. EKES zaleca, by Komisja oceniła zakłócenia konkurencji, które wystąpiły w wyniku wdrożenia tymczasowych ram pomocy państwa w związku z COVID-19, wraz z innymi funduszami europejskimi. Komisja powinna wezwać państwa członkowskie do skorygowania błędów, nieprzemyślnych środków i przypadków nierównego traktowania, które – choć zrozumiałe ze względu na wyjątkową sytuację nadzwyczajną – mogą i powinny zostać już sprostowane, aby przywrócić

równe warunki działania, a tym samym uczciwą konkurencję, dla przedsiębiorstw działających na tym samym rynku, lecz traktowanych w sposób nierówny. Zdarzały się przypadki, w których na podstawie komunikatu Komisji „Zmiana tymczasowych ram środków pomocy państwa w celu wsparcia gospodarki w kontekście trwającej epidemii COVID-19”⁽¹⁾ państwa członkowskie ogłosiły przetargi, w których zastosowały zasadę (kwestionowanej legalności) „kto pierwszy, ten lepszy”. Oznaczało to, że niektóre przedsiębiorstwa, które złożyły wniosek o udzielenie zamówienia w późniejszym terminie, wyłącznie dlatego, że ich projekty były bardziej złożone i czasochłonne, otrzymały mniejsze wsparcie niż te, których projekty były prostsze i mniej czasochłonne, mimo że wszystkie były częścią tego samego przetargu publicznego.

1.5. EKES z zadowoleniem przyjmuje wejście w życie aktu o rynkach cyfrowych, który ma zapewnić większą sprawiedliwość poprzez zwalczanie nieuczciwych praktyk stosowanych przez strażników dostępu (gatekeeper). Jest to punkt zwrotny w odniesieniu do rynków cyfrowych, a także wyzwanie, na które Komisja musi zareagować za pomocą zasobów fizycznych i ludzkich oraz wiedzy eksperckiej niezbędnej dla tego rodzaju innowacyjnego rynku.

1.6. EKES z zadowoleniem przyjmuje inwestycje w modernizację metod pracy, o co apelował już w przeszłości. Dyrekcja generalna lepiej wyposażona w środki techniczne i ludzkie, bardziej cyfrowa, działająca wirtualnie i stwarzająca mniej obciążeń regulacyjnych dla podmiotów umożliwia skuteczniejszą reakcję na wyzwania związane ze stale zmieniającym się rynkiem, który wymaga szybkich, bezpiecznych i łatwo dostępnych rozwiązań dla zainteresowanych stron. EKES ma nadzieję, że dzięki tej inwestycji Komisja będzie mogła zintensyfikować swoje działania za pomocą większej liczby proaktywnych inicjatyw w celu badania i monitorowania sektorów o kluczowym znaczeniu pod względem konkurencji, a także że będzie nadal poprzez postępowania wyjaśniające szybko reagować na skargi.

1.7. EKES popiera przyjęcie wytycznych w sprawie stosowania prawa konkurencji do układów zbiorowych dotyczących warunków pracy osób pracujących na własny rachunek. Z wytycznych jasno wynika, że unijne reguły konkurencji nie stoją na przeszkodzie prowadzeniu rokowań zbiorowych przez osoby pracujące na własny rachunek w celu zrównania warunków pracy pracowników najemnych i samozatrudnionych. Wytyczne te wpisują się w społeczne wartości Europy, którym Komisja powinna poświęcić uwagę. EKES wzywa do ścisłego monitorowania tego zagadnienia.

1.8. EKES z uznaniem odnosi się do inicjatyw Komisji w zakresie przeciwdziałania praktykom monopolistycznym oraz do wyników osiągniętych w 2022 r. Ścisłe egzekwowanie przepisów w tych obszarach sprzyja konkurencji i ochronie konsumentów, a jednocześnie stymuluje innowacje w przedsiębiorstwach, które nie mają aż tylu barier wejścia na rynek.

1.9. EKES wzywa do stałego obserwowania i kontrolowania różnych rynków w ramach polityki antymonopolowej. Aby umożliwić prawidłowe funkcjonowanie łańcuchów dostaw, wszystkie rynki powinny być otwarte i konkurencyjne oraz chronić wszystkich, zarówno podmioty gospodarcze jak i konsumentów, co jest ważne w okresie inflacji, z jaką mamy obecnie do czynienia. Komisja może i powinna interweniować w tym kontekście, zarówno w odniesieniu do transakcji na szczeblu europejskim, jak i wspierania i ukierunkowywania krajowych organów ochrony konkurencji.

1.10. EKES podkreśla znaczenie uczciwej konkurencji we wszystkich sektorach, zwłaszcza w tych, które mają bezpośredni wpływ na dobrostan konsumentów i MŚP. Nadużywanie pozycji dominującej i nieuczciwe praktyki handlowe mogą mieć negatywny wpływ na tysiące małych przedsiębiorstw (zwłaszcza w najbardziej wrażliwych sektorach wskazanych już we wcześniejszych opiniach EKES-u). Należy wzmocnić MŚP, ponieważ mają one kluczowe znaczenie dla lokalnego rozwoju i dobrobytu, tworzenia miejsc pracy, płacenia podatków na rzecz społeczności i wzmocnienia regionów. EKES wzywa także do wdrożenia skutecznych finansowo instrumentów, takich jak sprawiedliwe zasady podatkowe między państwami członkowskimi. Komisja może i powinna odgrywać bardziej aktywną rolę w tych kwestiach, bezpośrednio w ramach swoich kompetencji lub pośrednio poprzez kontakty z krajowymi organami ochrony konkurencji.

1.11. EKES wzywa do nieustannego zaangażowania na rzecz promowania zdrowej konkurencji na jednolitym rynku poprzez stały dialog między różnymi instytucjami i wzmocnienie Europejskiej Sieci Konkurencji w ramach współpracy, która usprawnia funkcjonowanie jednolitego rynku.

⁽¹⁾ Dz.U. C 112 I z 4.4.2020, s. 1.

1.12. Konkurencja podatkowa wynikająca z przyznawania korzyści podatkowych przez każde państwo członkowskie stanowi wyzwanie, któremu Komisja nie jest w stanie sprostać ze względu na ograniczenia Traktatu. EKES wzywa Komisję, by nadal skupiała się na zapobieganiu zakłóceniom konkurencji wynikającym z przyznawania korzyści podatkowych w stopniu, w jakim umożliwiają jej to przepisy, czy to poprzez stosowanie zasad pomocy państwa, czy to poprzez podnoszenie świadomości lub publikowanie wytycznych dotyczących dobrych praktyk w tej dziedzinie.

1.13. EKES wzywa Komisję do wykorzystania zasad pomocy państwa do wspierania transformacji ekologicznej i cyfrowej. Chociaż pomoc państwa może odegrać ważną rolę w tej transformacji, podczas tymczasowego złagodzenia unijnych zasad pomocy państwa UE musi znaleźć właściwą równowagę, aby uniknąć wyścigu o dotacje i zachować równe warunki działania na jednolitym rynku. Ponadto przyznanie pomocy państwa powinno być uzależnione od umownego zobowiązania do spełnienia ścisłych celów. To oznacza, że w wypadku nieosiągnięcia tych celów, pomoc ta mogłaby zostać cofnięta, zgodnie z jasno określonymi zasadami. Jednocześnie EKES wzywa do nieprzyznawania pomocy państwa podmiotom, co do których istnieją dowody prawne świadczące o tym, że w swojej działalności nie przestrzegają one obowiązujących przepisów w zakresie ochrony środowiska – czy to na terytorium europejskim, czy w innych regionach świata.

2. Kontekst ogólny

2.1. Każdego roku Komisja przygotowuje sprawozdanie dotyczące polityki konkurencji, w którym przedstawia główne zmiany polityczne, inicjatywy ustawodawcze i wyniki działań w dziedzinie konkurencji.

2.2. Rok 2022 był szczególnie trudny, gdyż mimo oczekiwań związanych z ożywieniem gospodarczym po pandemii COVID-19 Europa przeżywa nowy kryzys. Skutki wojny prowadzonej przez Rosję w Ukrainie skłoniły Komisję do podjęcia szeregu środków w celu zapewnienia stabilności gospodarczej i finansowej oraz bezpieczeństwa łańcuchów dostaw, a także przeciwdziałania inflacji, która osiągnęła bardzo wysoki poziom.

2.3. Wraz ze złagodzeniem pandemii COVID-19 stopniowo wycofano tymczasowe ramy pomocy państwa związane z COVID-19, a Komisja podjęła decyzję o nieprzedłużaniu tych ram po 30 czerwca 2022 r., z wyjątkiem środków mających wspierać inwestycje i wypłacalność przedsiębiorstw, które będą obowiązywać do końca grudnia 2023 r.

2.4. Aby zaradzić skutkom wojny w Ukrainie, Komisja przyjęła tymczasowe kryzysowe ramy pomocy państwa w celu wsparcia przedsiębiorstw poważnie odczuwających skutki uboczne tego konfliktu.

2.5. W odpowiedzi na kryzys energetyczny przyjęła w maju plan REPowerEU z myślą o rozwiązaniu problemu wysokich cen energii i zmniejszeniu zależności energetycznej Europy. W lipcu zmieniła tymczasowe kryzysowe ramy pomocy państwa, aby ułatwić tworzenie programów dekarbonizacji przemysłu i przejście na energię ze źródeł odnawialnych. W dziedzinie energii przyjęto specjalne programy sektorowe dla Danii, Belgii i Finlandii ze względu na potrzebę wspierania wypłacalności w sektorze energetycznym. W grudniu zatwierdzono dokapitalizowanie dwóch niemieckich przedsiębiorstw.

2.6. Kontynuowano wdrażanie Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności (RRF) w celu promowania spójności, łagodzenia skutków pandemii i przygotowania Europy do transformacji ekologicznej i cyfrowej. Większość środków w ramach RRF nie stanowi pomocy państwa, a nawet jeśli są za taką uważane, to większość z nich może być wdrażana bezpośrednio przez państwo członkowskie na podstawie rozporządzenia w sprawie wyłączeń grupowych lub rozporządzenia w sprawie pomocy *de minimis*.

2.7. W 2022 r. Komisja podjęła szereg dalszych inicjatyw ustawodawczych w celu zapewnienia, aby reguły konkurencji były adekwatne do zakładanych celów i dostosowane do przyszłych wyzwań. Należy odnotować publikację aktu o rynkach cyfrowych w celu uczynienia sektora cyfrowego bardziej sprawiedliwym i konkurencyjnym dla przedsiębiorstw i konsumentów poprzez zakazanie nieuczciwych praktyk konkurencji i dzięki określeniu zestawu kryteriów identyfikacji strażników dostępu na rynku, którzy mogą mieć negatywny wpływ na ten rynek.

2.8. Ponadto opublikowano rozporządzenie w sprawie subsydiów zagranicznych zakłócających rynek wewnętrzny, które daje Komisji uprawnienia do badania i ewentualnego korygowania stwierdzonych zakłóceń poprzez nałożenie środków zaradczych lub przyjęcie zobowiązań w celu wyeliminowania zakłócenia konkurencji. Od października 2023 r. wejdzie w życie obowiązek powiadamiania o przekroczeniu określonych progów.

2.9. Komisja zaktualizowała przepisy dotyczące przeciwdziałania praktykom monopolistycznym i przepisy dotyczące łączenia przedsiębiorstw, zasady pomocy państwa i wytyczne w tym zakresie w celu dostosowania ich do nowych wyzwań, jak również kontynuowała wysiłki na rzecz modernizacji metod pracy Dyrekcji Generalnej ds. Konkurencji.

3. Uwagi ogólne

3.1. EKES uważa sprawozdanie dotyczące polityki konkurencji za 2022 r. za kompleksowy i dobrze przemyślany dokument zawierający jasny przegląd głównych osiągnięć, wyzwań i przyszłych priorytetów w dziedzinie polityki konkurencji w UE.

3.2. EKES z zadowoleniem przyjmuje nacisk na ścisłe egzekwowanie unijnych reguł konkurencji i współpracę między Komisją Europejską a krajowymi organami ochrony konkurencji. Współpraca ta ma kluczowe znaczenie dla zapewnienia spójnego i skutecznego podejścia na całym jednolitym rynku.

3.3. Wojna w Ukrainie wywarła silny wpływ na rynek europejski w postaci rosnących cen energii i problemów w łańcuchach dostaw. EKES popiera przyjęcie tymczasowych kryzysowych ram pomocy państwa w celu zaradzenia zakłóceniom na rynku. Zwraca jednak uwagę, że może to prowadzić do zakłóceń konkurencji oraz że należy wprowadzić środki strukturalne w celu ochrony UE przed takimi ewentualnościami, a jednocześnie uczynić gospodarkę bardziej odporną i mniej uzależnioną od stron trzecich.

3.4. UE powinna zdecydowanie inwestować w działania programu REPowerEU mające na celu zmniejszenie zależności energetycznej i podatności gospodarki na wahania na światowym rynku energii, które mają duży wpływ na funkcjonowanie przedsiębiorstw i gospodarstw domowych.

3.5. Rok 2022 stanowił wyzwanie pod względem inflacji, której skutki próbowano złagodzić dzięki przyjęciu tymczasowych kryzysowych ram pomocy państwa. EKES podkreśla znaczenie zdrowej konkurencji w okresach inflacji. Konkurencja może przyczynić się do ograniczenia inflacji, wywierając presję na obniżenie marży zysku. Konkurencyjna gospodarka szybciej reaguje na zmiany.

3.6. Oprócz konkurencji w sektorze prywatnym nie należy zapominać o promowaniu konkurencji w zamówieniach publicznych poprzez unikanie przypadków zмовy w dziedzinie zamówień publicznych, co zakłóca rynek.

3.7. EKES z zadowoleniem przyjmuje stopniowe wycofywanie tymczasowych ram pomocy państwa w związku z COVID-19, ponieważ stan zagrożenia zdrowia publicznego uległ złagodzeniu. Pragnie jednak ostrzec, że UE powinna wyciągnąć wnioski z tego okresu, zwłaszcza sytuacji z roku 2020, gdy mieliśmy do czynienia z poważnymi problemami w łańcuchu dostaw produktów leczniczych i wyrobów medycznych. Dzięki dużemu wspólnemu wysiłkowi wykorzystującemu zasoby ludzkie i finansowe sektora prywatnego i publicznego UE była w stanie stworzyć różne struktury, które zapewniły dostawy tych produktów i które należy utrzymać na poziomie umożliwiającym przetrwanie zakłóceń w łańcuchu dostaw na rynkach azjatyckich, skąd te produkty w przeszłości przeważnie pochodziły.

3.8. Jak uznała sama Komisja, przyjęcie tymczasowych ram umożliwiających państwom członkowskim wspieranie ich sektorów działalności gospodarczej w ciągu ostatnich trzech lat jest źródłem zakłóceń konkurencji, w różnym stopniu w zależności od zdolności danego państwa członkowskiego. EKES jest zaniepokojony konsekwencjami dla konkurencji i wzywa do podjęcia inicjatyw mających na celu naprawienie niektórych sytuacji tam, gdzie jest to konieczne.

3.9. W kontekście środków związanych z pandemią COVID-19 EKES wzywa również do zbadania zakłóceń konkurencji, które mogły zostać spowodowane przyznaniem pomocy państwa i innych dotacji w sytuacjach nadzwyczajnych, kiedy reakcja musiała mieć miejsce w odpowiednim czasie, bez normalnego wyważenia skutków, na jakie możemy sobie pozwolić w normalnych czasach. W ten sposób będzie można zaradzić przypadkom nieumyślnego spowodowania niesprawiedliwości.

3.10. EKES z zadowoleniem przyjmuje wejście w życie aktu o rynkach cyfrowych i podkreśla znaczenie wprowadzenia mechanizmu *ex ante* w celu egzekwowania szeregu obowiązków i zakazania praktyk zakłócających konkurencję. Na coraz bardziej globalnym i cyfrowym rynku praktyki te muszą być ściśle powiązane ze stosowaniem *ex post* reguł konkurencji. Rozwój handlu elektronicznego, takiego jak sprzedaż na platformach internetowych, może bowiem sprzyjać porozumieniom wertykalnym, które ograniczają konkurencję.

3.11. EKES docenia przyjęcie rozporządzenia w sprawie subsydiów zagranicznych zakłócających rynek wewnętrzny i ma nadzieję, że jego wdrożenie od lipca 2023 r. pozwoli ograniczyć ryzyko dla konkurencji wynikające z praktyk, które stawiają niektóre przedsiębiorstwa w korzystniejszej sytuacji. Choć jest to ambitne rozporządzenie, to nadal może nie objąć przedsiębiorstw, które otrzymują wsparcie w sposób nieujawniony.

3.12. EKES wnosi o wprowadzenie skutecznych środków i monitorowania w celu przywrócenia uczciwej konkurencji we wszystkich sektorach w ramach polityki antymonopolowej. Nieuczciwe korzyści mogą wynikać z nadużywania pozycji dominującej, nieuczciwych praktyk handlowych oraz kreatywnych i międzynarodowych strategii podatkowych, wobec których MŚP nie dysponują zasobami ludzkimi ani możliwościami finansowymi. Jednocześnie należy wzmocnić MŚP (zwłaszcza w najbardziej wrażliwych sektorach wskazanych już we wcześniejszych opiniach EKES-u), ponieważ odgrywają one wyjątkową rolę w rozwoju lokalnym i zapewnianiu dobrobytu poprzez tworzenie miejsc pracy, płacenie podatków społecznościom i wzmacnianie regionów. Ponieważ małym i średnim przedsiębiorstwom zazwyczaj trudno jest konkurować na takich zasadach, unijne reguły konkurencji powinny wymagać, by podjęto zdecydowane i skoordynowane środki, np. wspieranie produkcji regionalnej oraz wdrożenie skutecznych finansowo instrumentów, takich jak uczciwe reguły podatkowe pomiędzy państwami członkowskimi. Jest to szczególnie ważne w obecnym okresie inflacyjnym. W tych istotnych okolicznościach Komisja może i powinna pilnie interweniować w odniesieniu do transakcji na szczeblu europejskim, zapewniając wsparcie i wytyczne krajowym organom ochrony konkurencji.

3.13. EKES popiera kroki podjęte w celu ułatwienia transformacji ekologicznej i cyfrowej. Komisja powinna wspierać inwestycje w tym zakresie, zachowując jednocześnie dużą czujność w odniesieniu do skuteczności środków i funkcjonowania rynków, które powinny pozostać konkurencyjne z korzyścią dla przedsiębiorstw i gospodarstw domowych. Wyzwania związane z klimatem i ochroną środowiska oraz transformacja energetyczna wymagają dostosowania ram regulacyjnych do tych celów i w związku z tym Komitet popiera przyjęcie specjalnych środków, aby przyspieszyć tę transformację zgodnie z zasadami polityki konkurencji, przy jednoczesnym zachowaniu integralności jednolitego rynku.

3.14. EKES podkreśla znaczenie sprawiedliwych warunków rynkowych dla przedsiębiorstw społecznych i trzeciego sektora – podstawowych usług świadczonych w interesie ogólnym. Usługi społeczne i zdrowotne świadczone przez przedsiębiorstwa prywatne lub społeczne jako część systemów społecznych i zdrowotnych państw członkowskich wymagają odpowiednich ogólnych wyłączeń od zasad pomocy państwa.

4. Uwagi szczegółowe/zalecenia szczegółowe

4.1. EKES popiera przyjęcie tymczasowych kryzysowych ram pomocy państwa, ale ponawia swój apel o ścisłe monitorowanie tych systemów w celu uniknięcia zakłóceń konkurencji. Zaleca, by Komisja zbadała wpływ ram tymczasowych z wcześniejszych lat, tak aby można było wyciągnąć wnioski pozwalające usprawnić funkcjonowanie takich ram podczas przyszłych kryzysów.

4.2. Komisja podjęła szereg inicjatyw ustawodawczych w dziedzinie konkurencji, włączając w to przyjęcie aktu o rynkach cyfrowych. EKES zwraca uwagę, że zarówno Komisja, jak i krajowe organy ochrony konkurencji powinny mieć uprawnienia do prowadzenia dochodzeń i zbierania dowodów, które to uprawnienia byłyby zgodne z prawem europejskim i krajowym, co pozwoliłoby im interweniować na wysoce innowacyjnym i stale zmieniającym się rynku w celu ochrony rynku i konsumentów.

4.3. EKES popiera przyjęcie rozporządzenia w sprawie subsydiów zagranicznych zakłócających rynek, ponieważ wszystkie przedsiębiorstwa działające na rynku europejskim powinny przestrzegać tych samych zasad. EKES wzywa do stałego dialogu i współpracy z państwami trzecimi oraz do oceny i rozwijania innych mechanizmów, które mogłyby chronić rynek wewnętrzny przed ukrytymi dotacjami. UE może rozważyć stworzenie barier dla udziału niektórych przedsiębiorstw w zamówieniach publicznych, jeśli istnieje podejrzenie, że stosują one nieuczciwą konkurencję. Należy nałożyć obowiązek przestrzegania zasad etyki i prawa pracy. Kolejną barierą może być wprowadzenie kar za odległość od miejsca dostawy, co przyczynia się do zmniejszenia śladu węglowego.

4.4. EKES z zadowoleniem przyjmuje przedstawienie nowych wytycznych wertykalnych mających na celu wsparcie przedsiębiorstw w ocenie zgodności ich porozumień dotyczących dostaw i dystrybucji, a także rozpoczęcie konsultacji z zainteresowanymi stronami w sprawie projektu zmienionych rozporządzeń horyzontalnych dotyczących porozumień badawczo-rozwojowych. Przepisy dotyczące wertykalnych i horyzontalnych porozumień kooperacyjnych powinny ewoluować wraz z rynkiem i gwarantować, że potencjalne korzyści dotrą do konsumentów i przyczynią się do transformacji cyfrowej i ekologicznej.

4.5. EKES popiera przyjęcie wytycznych w sprawie stosowania prawa konkurencji do układów zbiorowych dotyczących warunków pracy osób prowadzących działalność na własny rachunek, które to wytyczne wyjaśniają, że unijne reguły konkurencji nie stoją na przeszkodzie prowadzeniu rokowań zbiorowych przez osoby pracujące na własny rachunek w celu zrównania warunków pracy pracowników najemnych i samozatrudnionych.

4.6. EKES uważa za istotny projekt zmienionego obwieszczenia w sprawie definicji rynku, którego celem jest aktualizacja obwieszczenia z 1997 r. Ponieważ definicja rynku jest instrumentem stosowanym przez Komisję w celu wskazania i wytyczenia granic konkurencji między przedsiębiorstwami, jej koncepcja musi zostać zaktualizowana i dostosowana do rynku, który uległ bardzo znacznym zmianom. EKES popiera włączenie do definicji rynku aspektów znacznie wykraczających poza cenę, takich jak zrównoważony rozwój i innowacje, a nawet bezpieczeństwo łańcuchów dostaw.

4.7. W dziedzinie łączenia przedsiębiorstw EKES proponuje, by w progach dotyczących obowiązku zgłoszenia połączenia uwzględnić nie tylko obrót, ale również możliwość pogorszenia jakości usług lub bezpieczeństwo konsumentów.

4.8. EKES uważa, że ważne jest, aby zasady pomocy państwa służyły osiągnięciu celów dekarbonizacji oraz transformacji ekologicznej i cyfrowej. Wyzwania związane z klimatem i ochroną środowiska oraz transformacja energetyczna wymagają dostosowania ram regulacyjnych do tych celów i w związku z tym Komitet popiera przyjęcie specjalnych środków, aby przyspieszyć tę transformację zgodnie z zasadami polityki konkurencji i przy jednoczesnym zachowaniu integralności jednolitego rynku.

4.9. EKES z uznaniem odnosi się do prac Komisji w dziedzinie przeciwdziałania praktykom monopolistycznym i kontroli połączeń. Cieszy się z wyroku Sądu potwierdzającego decyzję Komisji, w której stwierdzono, że Google nałożył nielegalne ograniczenia na producentów urządzeń z systemem Android i operatorów sieci komórkowych. Wzywa również Komisję, by pomimo niekorzystnych orzeczeń w sprawach Qualcomm i Intel nadal kontynuowała działania w tym zakresie, wyciągając wnioski z błędów, tak aby lepiej bronić spraw w przyszłości.

Bruksela, dnia 25 października 2023 r.

Oliver RÖPKE

Przewodniczący

Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego